

מגילה מאת: נתן אלטרמן

בהולם תופים ותרועה גדולה-נפתח את הפורים במקרא מגילה.
הכול ידוע וצפוי מראש- ויהי בימי אחשורוש!
בימים ההם ובימנו אלה- המן אומר: חסל ומרדכי אומר: מילא!
ותקווה עולה ותקווה מתקטנת- ולמרות הכול אסתר מתחתנת!
יעש אחשורוש משתה והשתייה כדת- ובתי הקפה פתוחים בערב שבת.
ובעיר מחכות ימים על ימים-דירות ריקות עם מים חמים!
ובינתיים מתווכחים ודנים ודשים-והועדה כבר נוסעת...שישה חודשים
והפוליטיקה זורה על המצב מלח- ומרדכי יושב בלונדון בשער המלך.
וכוח הקליטה היה לממשלה לשיטה- אך הנמל יש לו כוח ואין לו קליטה
והישוב מאוחד בלי סיגים וחציצות-ואפילו בבית ברנר משברים את המחיצות
והעיר מטיילת והקהל שמח- ופאול מוני מציג סרט "אני בורח"...
והתזמורת מכריזה עורה ישראל, עורה- לשמוע סימפוניה ולהאזין לאוברטורה
והבעל משחיר והגברת כולה לובן- משמאלה דוברובן ומימינה בטהובן
והלב דורש מוסיקה והפרדס דורש זבל- וממשלת המנדט מהלכת על חבל
ובעיר המצב כזה הינה- ומשלוח פרוטסטים איש לרעהו
והעולם כמנהגו נוהג בינתיים- ובחורות מתאהבות לשם שמים,
מדברות על פוליטיקה ועל אומנות- והכול נגמר במשרד הרבנות...
לכן גם אנחנו בזה הליל- נחוג את פורים כדת משה וישראל
כי כל אדם לנפשו חוטא- אם לא ישמח כדת בפורים-המטאטא!

פעילות לכיתות היסוד

מטרת הפעילות היא להכיר את סיפור המגילה ואת ארבעת המצוות המרכזיות בחג, ארבעת הממ"ם (מקרא מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, משתה לפורים) ולהתמקד באחת המצוות. כאן אנו מציעים להתמקד במשלוח מנות עם אפשרות לפעילות סיכום קבוצתית/ כיתתית או אפשרות פעילות של כל חניך בעצמו.

מהלך הפעילות

מחלקים את הקבוצה לשלוש תת קבוצות.

הקבוצה קוראת את הקטע שקבלה וצריכה להציג אותו בפני שאר הקבוצות בכל דרך משעשעת שנראית להם (על מנת לחסוך בתהיות והתלבטויות אפשר לקבוע עבורם את הסגנון של המופע: שיר עצוב, שיר שמח, שיר ראפ, הצגת יחיד, הצגה, פרסומת וכו')

קבוצה 1:

סיפור המגילה מתחיל בסיפור על המלך אחשורוש, מלך האימפריה הפרסית המגרש את אשתו המלכה ושתי ממעמדה כיוון שסירבה לבוא למשתה שקיים. המלך מחפש אישה שתחליף את ושתי. בין המועמדות הרבות שהובאו לארמון מוצאת חן בעיני המלך נערה יהודייה יפת תואר בשם אסתר, שגדלה בבית דודה מרדכי, כיוון שהייתה יתומה. אסתר הופכת למלכה במקום ושתי.

אחשורוש ממנה ליועצו הקרוב את המן, אויב היהודים, שהוא צאצא של עמלק. המן היהיר ורודף הכבוד דורש שהכול ישתחוו לפניו. הכול ממלאים את הפקודה חוץ ממרדכי היהודי. המן כועס ומחליט להעניש את היהודי הסרבן ואת כל העם היהודי היושב בפרס. הוא משכנע את המלך להורות על השמדת כל יהודי הממלכה. על ידי הגרלה (הטלת פור) בוחר המן את יום ביצוע גזר דין ההשמדה. היום שנבחר הוא: שלושה עשר בחודש אדר. עניין ההשמדה וכן תאריך ההשמדה נודע למרדכי היהודי.

קבוצה 2:

מרדכי מספר על כוונותיו של המן לאסתר ומשכנע אותה לפנות למלך בבקשה לבטל את הגזרה הרעה ולהציל את עמה. אסתר חוששת שמא המלך יהרוג אותה כיוון שרק מי שהוזמן אליו לארמון יכול לבוא והרי היא לא הוזמנה... על כן אסתר מבקשת ממרדכי שכל יהודי שושן יצומו ויתפללו למענה שלוש ימים לפני בואה למלך. למרות חששותיה המלך מקבל את אסתר בשמחה והיא מזמינה אותו ואת המן למשתה. המן יוצא מן המשתה שמח וטוב לב. הכול משתחוים לפניו חוץ ממרדכי היושב באותה עת בשער הארמון. המן כועס מאוד ובעצת אשתו, זרש, הוא מכין עץ גבוה לתלות עליו את מרדכי היהודי.

במקביל, המלך אחשוורוש אינו מצליח להירדם בלילה, ומבקש שיקראו לו מספר הזיכרונות. בספר כתוב שמרדכי הציל את חיי המלך כשגילה לו כי שניים מעבדיו מבקשים להורגו. אך מתברר כי מרדכי לא קיבל שום תגמול על מעשהו ואחשוורוש מצווה לתת למרדכי כבוד מיוחד. לשם כך הוא קורא לשר החשוב שלו, המן, ומצווה עליו להלביש את מרדכי ולהרכיב אותו על סוס ברכבי העיר ולהכריז: "ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"

קבוצה 3:

אחשוורוש והמן באים אל המשתה הגדול שעורכת אסתר שם היא מגלה למלך אחשוורוש שהיא בת לעם היהודי ומספרת לו גם כי המן ציווה להרוג ולהשמיד את בני עמה היהודים. המלך מתרגז מאוד ומצווה לתלות את המן על העץ שהמן הכין למרדכי. לאחר שהמן הרשע הוצא להורג ממנה המלך את מרדכי ליועצו הקרוב במקום המן. אסתר מבקשת שהמלך יבטל את ההוראה להשמיד היהודים והוא נענה לבקשתו ומוציא הוראה חדשה: מותר ליהודים להתארגן למטרות הגנה עצמית ולנקום באויביהם. הפחד והאבל ששררו בקרב יהודי הממלכה הופכים לששון ולשמחה.

ביום י"ג באדר, הוא היום שהמן תכנן להשמיד בו את כל היהודים התארגנו יהודי הממלכה ויצאו להילחם באויביהם. הם הרגו רבים אך לא שלחו ידם ברכוש.

היום שלמחרת, י"ד באדר, היום שבו נקמו היהודים באויביהם היה ליום חג. יום זה, הנקרא פורים, נקבע כיום משתה ושמחה לזכר ניצחונם של היהודים על אויביהם. הספר מסתיים בציון העובדה שסיפור פורים כתוב בספר דברי הימים למלכי פרס ומדי.

לאחר הצגת המגילה המדריך מלמד על ארבעת המצוות של החג ועל מקורן בטקסט:

מצוות חג הפורים: מקרא מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים ומשתה מהווים ארבע שיאים של החג ונעים בין המישור האישי למישור הציבורי-קהילתי. המצוות נלמדות מהפרק האחרון של המגילה מהפסוקים הבאים:

"ויכתוב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשוורוש הקרובים והרחוקים לקיים עליהם להיות עושים את יום ארבע עשר לחודש אדר ואת יום חמישה עשר בו בכל שנה ושנה. כימים אשר נחו בהם היהודים מאויביהם והחודש נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים... והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור ומשפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא ייסוף מזרעם..." מגילת אסתר, פרק ט כ- כט.

מקרא מגילה:

בערב החג ובבוקרו נהוג לקרוא מגילה. כל הציבור חייב לשמוע את קריאת המגילה וזאת על מנת לפרסם את הנס. לפני מקרא מגילה נהוג לתת צדקה, זכר למחצית השקל שניתן בבית המקדש. לפני הקריאה מברכים 3 ברכות:

"אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על מקרא מגילה"
"שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה"
"שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה"

סעודת חג (משתה ושמחה):

ביום החג עורכים סעודה נאה נהוג להרבות במשתתפים, בשתייה ובשמחה ולהביא את המשתתפים למצב שבו לא יוכלו להבחין בין המן למרדכי.

משלוח מנות איש לרעהו:

גם מצווה זו נועדה להרבות שמחה ורעות. על מנת לצאת ידי חובת המצווה יש לשלוח לפחות לאדם אחד שתי מנות של מאכלים הראויים לאכילה מיידית. נהוג לשלוח את משלוחי המנות ביום החג ולא ערב החג.

מתנות לאביונים:

מתנה לאביונים ניתנת ביום החג ולא בערב או לאחריו. הרעיון הוא לשמח את לב האביונים. יש לתת שתי מנות לשני אביונים.

בכל אחת מן המצוות ישנו דגש על קבוצה: קריאת מגילה נעשית ברוב עם, בסעודת המצווה נהוג להרבות במשתתפים, משלוח מנות פונה לסביבה הקרובה, מעגל החברים הראשון ומתנות לאביונים פונה לציבור הרחב יותר ועל כך כותב הרמב"ם: השמחה הגדולה ביותר היא במצוות מתנות לאביונים- והיא חשובה יותר מהסעודה עצמה וממשלוח מנות.

בהלכות יום טוב הוא אומר כך: "אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל לעניים ומרי נפש אן זו שמחת מצווה אלא שמחת כרסו"

מכאן עוברים לחלק הפרקטי: ישנה אפשרות להכין משלוח מנות כיתתי/קבוצתי לבית אבות או למרכז יום אחר השייך לקהילה וישנה אפשרות להכין משלוח מנות בין הכיתות בבית הספר או בים הקבוצות במרכז או בין תלמידי הכיתה/קבוצה. מה אפשר להכין בכיתה בלי יותר מידי בלגן?? שני מתכונים לשני מיני מזון (בהתאם למצווה) שניתן להכיןם יחסית בלי בעיה בכיתה ובעיקר לא צריך לאפות, לחמם להמיס וכו'..

כדורי שוקולד ללא אפיה: (מוצרים ל 30 כדורים)

20 גר' ביסקוויטים

10 כפות סוכר

5 כפות קקאו

7 כפות חלב (אפשר להחליף את החלב במים כדי שיהיה פרווה)

1 כפית תמצית וניל

100 גרם מרגרינה (כדאי להוציא מהמקרר לפני הפעילות כדי שתתרכך)

קוקוס טחון וסוכריות קטנטנות לקישוט.

אופן ההכנה:

יש לפורר את הביסקוויטים לגודל של גרגירי אורז. מוסיפים לביסקוויטים המפוררים את הסוכר והקקאו ומערבבים היטב. מוסיפים חלב, וניל ומרגרינה ובוחשים היטב. לוקחים כפיות מלאות בתערובת ויוצרים כדורים קטנים בין כפות הידיים.

שמים קוקוס בצלחת אחת ואת הסוכריות הצבעוניות בקערה שנייה. מגלגלים חלק מהכדורים בקוקוס וחלק אחר בסוכריות השוקולד.

עוגת ביסקוויטים: זו כמות לעוגה שניתנת לחלקה לכ 3 משלוחי מנות

1 חבילת גבינה

15 ביסקוויטים

3 כפות סוכר

1 חבילת פודינג וניל

1 כפית תמצית וניל

1 כפית קליפת לימון מגוררת או קליפת תפוז מגוררת

1/4 כוס יין מהול ב 1/2 כוס מים.

אופן ההכנה:

לערבב את כל החומרים יחד למעט הביסקוויטים ותמהיל המים והיין עד לקבלת בליל אחיד. טובלים את הביסקוויטים בתמהיל היין והמים ומניחים בתוך תבנית עד יצירת בסיס מלא. על הבסיס מורחים חלק מתערובת הפודינג ועליה שכבת ביסקוויטים נוספת ועליה שכבת פודינג נוספת וכך הלאה... כדאי לסיים בשכבת פודינג.

בכדי להעשיר את משלוח המנות ביותר מאשר שני מאכלים אפשר להכין יחד עם הילדים כל ציור קיר שמתאים לפורים: ליצן, מסכה או רעשן ביתי (גליל נייר טואלט סגור משני צידיו עם מסקינג-טייפ וכמה עדשים או שעועית בפנים) ברכה לכבוד פורים וכו'.

אם ישנה אפשרות כדאי לשלב את ההורים בהכנה של המשלוח: קישוט שאפשר להכין בבית, כל דבר שמאפיין את המשפחה ואפשר לתת במשלוח. אפשר לשתפם גם במשלוח עצמו: אם בוחרים לעשות משלוח מנות בבית אבות אפשר לצרף את ההורים לחגיגה.

תיכון:

במגילה קובע המן את היום בו יהרגו את כל יהודי הממלכה על ידי הטלת פור. נראה כי מלבד קביעת ימי אבל אין פעילות אקטיבית אחרת מצד היהודים עד הצטרפותה של אסתר לבית המלוכה. הפעילות מוקדשת לשאלות הרבות העולות סביב נושא גורל ומזל וקבלת החלטות על פיהן ועל האפשרויות האחרות העומדות מנגד. מטרת הפעילות היא להביא את הקבוצה לדיון בשאלת הגורל וניהול החיים דרך "הטלת מטבע" לעומת המשך הדרך המופיעה במגילה של לקיחת אחריות. לקיחת האחריות ניכרת גם במשלוחי מנות ומתנות לאביונים. מעבר למשלוח רגיל שאפשר לעשות (אוכל) אפשר להגיע עם הקבוצה להחלטה לקחת אחריות על תחום מסוים שבו נראה להם שהם יוכלו לתרום, לשנות במיקרו ובמקרו (פעילות בבית אבות פעם בשבועיים, שיפוץ וסידור מבנה שזקוק לכך, קיום אירועים בחגים לאוכלוסיות מסוימות בקהילה וכו')

הפעילות נפתחת בשאלון אישי שכל חניך ממלא:

1. נסה/י להיזכר בסיטואציה בה עמדו לפניך מספר אפשרויות פעולה ולא הצלחת לבחור אחת מהן והחלטת להכריע בהגרלה. מה הייתה הסיטואציה, מה הרגשת, מה התפתח מההחלטה שהתקבלה

2. קיבלת הודעה חגיגית על מינויך לשליט מקומי. מהו הציווי הראשון שתבחר לתת לתושבים שלך:
א. כל הפקודות מחייבות ומי שלא מקיימן צפוי לעונש חמור
ב. כל התושבים חייבים להפריש 5% מרכושם לקופת משרדו של השליט המקומי.
ג. כל תושבי הממלכה חייבים להפריש 5% מרכושם למטרות צדקה
ד. רעיונות אחרים

3. בהנחה שאין לך מגבלה כל שהיא למי היית רוצה להתחפש בפורים?

4. האם תוכל לחשוב על מצב, רגע, תקופה בחיים שבה היה לך חשוב להדגיש את יהדותך?

5. הבוקר קבלת \$100 דמי כיס מההורים. בצהריים הסתובבת במרכז המסחרי ועמד דוכן התרמה של האגודה למלחמה בסרטן. סכומי התרמה המוצעים הם 5 ש"ח, 20 ש"ח, 50 ש"ח או תרומה חופשית. האם: תתעלם מהדוכן? תתרום את אחד הסכומים הנקובים? תתרום סכום אחר?

לאחר שכל חניך עונה על השאלון לפתוח את שאלת הפור/גורל לכלל הקבוצה.

שאלות מנחות:

הפור כפתרון קל, הפותר אותנו מהתמודדות ערכית. האם הוא נובע מאדישות לגבי ההשלכות שיש לפתרונות השונים או האם הוא נובע מההחלטה שכל מה שיקבע לגיטימי ומקובל.
האם אפשר לחיות באופן קבוע על פי עקרונ המזל והגורל?
עד כמה אנו רוצים לשלוט ו/או להשפיע על מהלך חיינו?
האם כתוצאה מבחירה של גורל המתח בין האני לבין הסביבה גדל?
עד כמה הסביבה מאפשרת לי להיות מה שאני? במידה ויש מתח- מה עושה לי המתח הזה האם אני מתנהג כ:
דון קישוט- נאבק לשינוי הסביבה בכל מחיר ולא מוותר על אמונתי בדרכי.
קדוש מעונה- שומר על זהותי ולא מתפטר אבל לא מנסה לשנות את החברה.
מתחזה- כלפי חוץ, למראית עין כמו כולם אך בתוך ביתי חי בדרכי ובאמונותיי.
מתכחש- מתכחש לזהותו

מדוע נראה לכם כי דווקא מתנות לאביונים ומשלוח מנות הודגשו במגילה והן ממצוותיה המרכזיות של החג? מהי הסתירה הקיימת בין ערך של נתינה לזולת לבין הערכים המיוצגים במגילה באמצעות אחשוורוש?

סטודנטים:

במהלך המגילה ובהיסטוריה של העם היהודי בתפוצה ובישראל זהותם של היהודים קשורה בין השאר גם לזרותם. האם זהות וזרות הם שני פנים של אותו מצב אחד? או שני מצבים שאינם נובעים זה מזה? האם אפשר להיות יהודי בלי להיות זר? מטרת הפעילות היא לחשוף את הסטודנטים לארבע סוגי קהילתיות יהודית המופיעים בסיפור המגילה ולבחון את התרומה של כל סגנון חיים לקהילה היהודית המקומית והעולמית.

הראשון: מרדכי כזר, כשונה מול כל שאר המקומיים. זרותו מובלטת בחוסר נכונותו להשתחוות להמן. השני: זהות יהודית גוררת זרות ושנאה, התנהגותו של המן כלפי תושבי העיר שדתם אינה כדת המלך, במקרה זה יהודים.

השלישי: היה יהודי בביתך ואדם בצאתך. כדרכה של אסתר שבצאתה מחוץ לביתה, בארמונות המלך הייתה כאחד האדם מן ההמלכה ואילו בביתה התנהגה כיהודיה.

הרביעי: מדינה יהודית, זהות בלי זרות. משפחתו של מרדכי לפני שהוגלו לפרס, החלום הציוני של הרצל והתגשמותו במדינת ישראל של ימנו.

מהלך הפעילות:

לחלק את הקבוצה ל 4, כל קבוצה מקבלת כרטיסיה ועליה תפיסה קהילתית מסוימת ושאלות מנחות. הטקסטים לקוחים מתוך חוברת פעילויות של מכון החגים, בית השיטה.

בתום הדיון בקבוצות הקטנות כל קבוצה מציגה בפני המליאה את הגישה הקהילתית ואת הלבטים שעלו במהלך הדיון הקבוצתי.

לפתוח את הדיון לכלל הקבוצה: איזה דפוס רלוונטי אליהם באופן אישי, האם יש הבדל בין הפרקטיקה של חיי היום יום שלהם לבין השאיפה הכללית/מתבדלת שהוצגו בפניהם בכרטיסיות? האם ישנו תהליך של שימור יהודי? אם כן, כיצד השימור בא לידי ביטוי בקמפוס, בקהילת הבית שלהם?

באיזה אופן הם רוצים להיות אקטיביים בשימור הזהות האישית והקהילתית שלהם בקמפוס?

קבוצה ראשונה:

"וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כי רעים ומשתחוים להמן כי כן ציווה לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצוות המלך ויהי כאמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם...דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי" אסתר פרק ג' ב-ד.

פרשנים שונים זיהו דפוס דומה גם אצל אברהם אבינו ובפירושם לכינוי שמו המופיע בבראשית יד, יג "ויבוא הפליט ויגד לאברהם העברי והוא שוכן באלוני ממרא..." מהו עברי? כל העולם מעבר אחד והוא מעבר אחר.

מהו דפוס ההתנהגות שמרדכי בחר בו? האם יש הבדל בין מרדכי לאברהם בבחירה שנעשתה? מהי התרומה של התנהגות כזו לקהילה? מהי הפגיעה של התנהגות כזו לקהילה? האם דפוס התנהגות כזה רלוונטי כיום ליהודי העולם? האם התנהגות כזו רלוונטית בתקופות מסוימות ואינה רלוונטית לתקופות אחרות? היכן בעיניכם היא משמרת והיכן היא פוגעת בקהילה?

קבוצה שנייה:

"ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם-אחד מפוזר ומפורד בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיים שונות מכל עם ואת דתי המלך אינם עושים ולמלך אין שווה להניחם. אם על המלך טוב יכתב לאבדם...ויסר המלך טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן המדתא האגגי צורר היהודים..." אסתר פרק ג' ח-י.

איום דומה לאימו של המן ריחף מעל ראשיהם של יהודי תימן בימי הביניים והם פנו לרמב"ם לקבל עצה וכך הוא ענה בתשובתו המכונה 'איגרת תימן'.

"...שבתורה הזאת הבדילנו הבורא משאר בני העולם...ומפני שייחד אותנו הבורא במצוותיו וחוקיו והתבארה מעלתנו בכללותו ובמשפטיו...קנאונו האומות כולם על דתנו קנאה גדולה, וילחצו מלכיהם בשבילה לערער עלינו שטנה ואיבה...ואין לך זמן מאז שנתנה לנו תורה זו עד זמננו זה, שכל מלך גובר...שאינו תחלת כוונתו ודתו לסתור תורותינו ולהפך דתנו באונס ובניצוחן בחרב..."

מהו המקור לזהותם הנבדלת על עם ישראל?
האם מקור הזהות השונה מביא בהכרח לזרות ושנאה של הסביבה?
איך אפשר לשמר את השוני מבלי לעורר שנאה?
מהי תרומתה של התנהגות כזו לקהילה? האם אמירתו של הרמב"ם נכונה לימים אלה?

קבוצה שלישית:

"וּתִיטֵב הַנְּעֵרָה בְּעֵינָיו וְתִישָׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת תַּמְרוּקִיָּה וְאֶת מְנוּתִיָּה לְתֵת לָהּ... לֹא הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת עֲמָה וְאֶת מוֹלַדְתָּה כִּי מֵרַדְכִי צִוּוּהָ עֲלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא תִגִּיד וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם מֵרַדְכִי מֵתֵהֶלֶךְ לְפָנֵי חֲצַר בֵּית הַנְּשִׂימִים לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמָה יַעֲשֶׂה בָּהּ..." אֶסְתֵּר פִּרְקָ ב', ט- יב.

ברוח דרכה של אסתר התנהלו קבוצות יהודיות רבות בתקופת ההשכלה בגרמניה, במאות ה-18 וה-19. משה מנדלסון בספרו ירושלים כותב "קבלו את הנימוסים ואת החוקה של הארץ שאתם גרים בה, אבל החזיקו בכל עוז בדת אבותיכם. שאו את משאות שתיהן ככל אשר בכוחכם!..." לפי מנדלסון המשותף רב על השונה וכך זרותם של יהודים מצטמצמת אך זהותם נשמרת.

נסו לשער מדוע נותן מרדכי לאסתר עצה שונה מדרך התנהגותו המתבדלת (מרדכי מפגין את יהדותו ומציג עצמו כזר משאר הסביבה)
מהו היתרון הקהילתי שבגישתה של אסתר ובגישתו של משה מנדלסון? ומהו החיסרון?
אילו קהילות אתם מכירים מקיימות דפוס חיים זה? מה האתגרים העומדים בפניהם בתוך היהדות ומה האתגרים העומדים בפניהם מחוץ לתחומי היהדות?

קבוצה רביעית:

"אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מֵרַדְכִי בֶן יֵאִיר בֶּן שִׁמְעִי בֶן קִישׁ אִישׁ יִמְנִי אֲשֶׁר הוּגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הִגְלָתָה עִם יְכִנִּיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל..." אֶסְתֵּר ב' ה-ו.

שושלת היוחסין ותלאות נדודי אבותיו של מרדכי אולי מהווים מעין תזכורת לכך שיתכן שסיפור כזה לא היה מתרחש בארץ ישראל. יהודי בארץ ישראל תמיד ירגיש בבית. באחד מנאומיו של הרצל עם תחיית התנועה הציונית הוא אומר:

"פתרונה של שאלת היהודים נתון בזה שיכירו ביהודים בתורת עם, ובזה שימצאו להם מולדת מובטחת לפי משפט הכלל, שאליה ייגרו יהודים, לפי טבע הדברים, מאותם חלקי העולם שבהם נתונים לדיכוי: שכן הם יבואו לשם בתורת אזרחים, דווקא משום שהם יהודים ולא בתורת זרים."

האם מדינת ישראל כיום והמדינה שבה היה מרדכי לפני שהוגלה לפרס מאפשרת זהות יהודית ללא זרות?
מהי התרומה של מדינה יהודית לקהילות יהודיות בעולם? האם קיומה של מדינה יהודית מחבלת באפשרות צמצום הזרות של יהודים ברחבי העולם?

אתרי אינטרנט

www.jajz-ed.org.il

(מומלץ לבדוק את הפעילויות בשפות הזרות. יש מגוון רחב יותר מאשר בעברית)

www.wujs.org.il

www.bjeny.org

www.chagim.org.il

(מתכונים מצוינים לכל מיני מאכלים מעניינים לחג)